

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 140 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2020 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 140 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 140 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„140 straipsnis. Laikinas sulaikymas

1. Prokuroras, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar kiekvienas asmuo gali sulaikyti asmenį, užkluptą darant nusikalstamą veiką ar tuoj po jos padarymo. Jei asmenį sulaiko ne prokuroras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnas, apie sulaikymą tuoj pat turi būti pranešta policijai.

2. Laikinas sulaikymas, neužklupus asmens nusikalstamos veikos padarymo vietoje ar tuoj po jos padarymo, galimas prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimu tik išimtiniais atvejais ir tik tada, kai yra visos šios sąlygos:

1) nustatyti šio Kodekso 122 straipsnyje numatyti suėmimo skyrimo pagrindai ir sąlygos;

2) tuoj pat būtina suvaržyti asmeniui laisvę siekiant šio Kodekso 119 straipsnyje numatytų tikslų;

3) nėra galimybės šio Kodekso 123 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka itin skubiai kreiptis į teismą dėl suėmimo skyrimo.

3. Nutarime skirti laikiną sulaikymą turi būti nurodomi:

1) laikinai sulaikomo asmens vardas, pavardė, gimimo data, gyvenamoji vieta, darbo vieta;

2) nusikalstama veika, dėl kurios asmuo laikinai sulaikomas, šios veikos padarymo vieta, laikas, būdas ir kitos aplinkybės, atsakomybę už tą nusikalstamą veiką numatantis baudžiamasis įstatymas;

3) nustatyti šio Kodekso 122 straipsnyje numatyti suėmimo skyrimo pagrindai ir sąlygos bei jų nustatymo momentas, taip pat pagrįsta, kodėl tuoj pat būtina suvaržyti asmeniui laisvę siekiant šio Kodekso 119 straipsnyje numatytų tikslų;

4) priežastys, dėl kurių nebuvo galimybės kreiptis į teismą dėl asmens suėmimo šio Kodekso 123 straipsnio 2 dalyje numatyta tvarka;

5) nutarimo apskundimo tvarka.

4. Apie kiekvieną ikiteisminio tyrimo pareigūno ar kito asmens sulaikytą asmenį per įmanomai trumpiausią laiką turi būti pranešta ikiteisminiam tyrimui vadovaujančiam prokurorui ir pateikiami dokumentai, pagal kuriuos asmuo buvo sulaikytas, ar šių dokumentų nuorašas. Prokuroras, susipažinęs su asmens laikino sulaikymo dokumentais, privalo nedelsdamas įvertinti laikino sulaikymo teisėtumą ir pagrįstumą.

5. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas nutarimas skirti laikiną sulaikymą nedelsiant pasirašytinai įteikiamas sulaikytam asmeniui.

6. Maksimalus laikino sulaikymo terminas yra keturiasdešimt aštuonios valandos. Jei šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais sulaikomas asmuo anksčiau procese buvo apklaustas kaip įtariamasis, laikinas sulaikymas gali trukti ne ilgiau kaip dvidešimt keturias valandas, prokuroro nutarimu šis terminas gali būti pratęstas iki maksimalaus laikino sulaikymo termino. Šio straipsnio 1 dalyje numatytu atveju laikinas sulaikymas negali trukti ilgiau, negu tai būtina asmens tapatybei nustatyti ir (ar) būtiniams proceso veiksams atlikti. Šie veiksmai turi būti atlikti per įmanomai trumpiausią terminą. Jei šio straipsnio 1 dalyje numatytu atveju atlikus proceso veiksmus sulaikytam asmeniui būtina skirti suėmimą, jis ne vėliau kaip per keturiasdešimt aštuonias valandas turi būti pristatytas teisėjui, kuris šio Kodekso nustatyta tvarka išsprendžia suėmimo skyrimo klausimą. Šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais sulaikytas asmuo ne vėliau kaip per keturiasdešimt aštuonias valandas turi būti pristatytas teisėjui, kuris šio Kodekso nustatyta tvarka išsprendžia suėmimo skyrimo klausimą, išskyrus išimtinius atvejus, kai per laikiną sulaikymą paaiškėja naujų aplinkybių, paneigiančių šio Kodekso 122 straipsnyje numatytą suėmimo skyrimo pagrindų ir sąlygų, kurios negalėjo būti žinomos priimant nutarimą skirti laikiną sulaikymą, egzistavimą. Šiame straipsnyje nurodytas laikino sulaikymo terminas skaičiuojamas nuo asmens faktinio sulaikymo nusikalstamos veikos padarymo ar kitoje vietoje.

7. Apie asmens sulaikymą per įmanomai trumpiausią laiką ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras surašo laikino sulaikymo protokolą. Laikino sulaikymo protokolą nedelsiant turi būti pasirašytinai įteiktas sulaikytam asmeniui.

8. Laikiniai sulaikytas asmuo nedelsiant pristatomas į laikino sulaikymo vietą ar vietą, kurioje atliekamas proceso veiksmas, kuriame laikiniai sulaikytas asmuo privalo ar sutinka dalyvauti. Šio straipsnio 1 dalyje numatytu pagrindu laikiniai sulaikytas asmuo po jo pristatymo į laikino sulaikymo vietą ar vietą, kurioje atliekamas proceso veiksmas, kuriame laikiniai sulaikytas asmuo privalo ar sutinka dalyvauti, ne vėliau kaip per dvidešimt keturias valandas, o šio straipsnio 2 dalies atveju – nedelsiant turi būti apklaustas kaip įtariamasis, prieš tai atlikus šio Kodekso 187 straipsnyje numatytus veiksmus.

9. Jei laikiniai sulaikytas asmuo prašo per apklausą užtikrinti gynėjo dalyvavimą, apklausa atidedama iki gynėjo atvykimo. Gynėjas kviečiamas ar paskiriamas šio Kodekso 50 straipsnyje nustatyta tvarka. Sulaikytam asmeniui užtikrinama galimybė iki apklausos nedalyvaujant pašaliniais asmenimis susitikti su gynėju.

10. Apie sulaikymą nedelsiant pranešama šio Kodekso 128 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyta tvarka, taip pat laikinai sulaikyto asmens nurodytam gynėjui.

11. Asmens sulaikymas pagal šio straipsnio 1 dalį ar (ir) ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro nutarimas dėl laikino sulaikymo paskyrimo pagal šio straipsnio 2 dalį gali būti skundžiamas ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjui skundas paduodamas per

ikiteisminio tyrimo pareigūną ar prokurorą, dėl kurio sprendimo skundžiamasi. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas arba prokuroras, gavęs laikinai sulaikyto asmens skundą, nedelsdamas jį pateikia ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjas privalo tokį skundą išnagrinėti rašytinio proceso tvarka per dvidešimt valandų nuo jo gavimo momento ir priimti dėl jo nutartį. Jeigu ikiteisminio tyrimo teisėjas patenkina skundą, sulaikytas asmuo nedelsiant paleidžiamas, išskyrus atvejus, kai jam paskirtas suėmimas. Tais atvejais, kai tuo pačiu metu paduoti asmens skundas dėl laikino sulaikymo ir prokuroro pareiškimas dėl suėmimo skyrimo tam pačiam asmeniui, šiuos klausimus išsprendžia tas pats ikiteisminio tyrimo teisėjas. Ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

12. Sulaikytas asmuo turi būti nedelsiant paleistas, jeigu:

- 1) nepasitvirtino įtarimas, kad jis padarė nusikalstamą veiką;
- 2) šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais nustatyta sulaikyto asmens tapatybė ir (ar) atlikti kiti būtini proceso veiksmai bei nėra nustatyta šio Kodekso 122 straipsnyje numatytų suėmimo skyrimo pagrindų ir sąlygų;
- 3) šio straipsnio 6 dalyje nurodytais išimtiniais atvejais paaiškėja naujų aplinkybių, paneigiančių šio Kodekso 122 straipsnyje numatytų suėmimo skyrimo pagrindų ir sąlygų, kurios negalėjo būti žinomos priimant nutarimą skirti laikiną sulaikymą, egzistavimą;
- 4) baigėsi įstatymo numatytas laikino sulaikymo terminas;
- 5) šio Kodekso 170 straipsnio 3 dalyje nurodytu pagrindu panaikinamas šio straipsnio 1 ar 2 dalyje priimtas ikiteisminio tyrimo pareigūno sprendimas dėl asmens laikino sulaikymo;
- 6) teismas priima nutartį atsisakyti skirti suėmimą;
- 7) šio straipsnio 11 dalyje nurodytu atveju ikiteisminio tyrimo teisėjas priima nutartį dėl laikino sulaikymo panaikinimo ir laikinai sulaikytam asmeniui nėra skirta kardomoji priemonė – suėmimas.

13. Laikino sulaikymo laikas įskaitomas į suėmimo ir bausmės laiką.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2021 m. liepos 1 d.
2. Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras iki 2021 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą

Respublikos Prezidentas